

داوری در معاهدات بین المللی

« با نگرشی اجمالی بر معاهدات نفت و گاز ایران »

تأليف

احمد موسی زاده کیلانده

کارشناس ارشد حقوق بین الملل

وکیل پایه یک دادگستری

۱۴۰۰

سرشناسه	:	موسی زاده گیلانده . احمد / ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآور	:	داوری در معاهدات بین‌المللی نگرشی اجمالی بر معاهدات نفت و گاز ایران تألیف: احمد موسی زاده گیلانده
مشخصات نشر	:	تفکر آینده ساز / تهران / ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	:	۱۱۶ ص وزیری ۱۷*۲۴
شابک	:	978-622-7710-54-0
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
پادداشت	:	معاهدات بین‌المللی
موضوع	:	International treaties
موضوع	:	معاهدات نفت و گاز
موضوع	:	Oil and gas treaties
موضوع	:	داوری در معاهدات
موضوع	:	Arbitration in treaties
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۵ ۶م۹پ/۳۲۴۰K
رده بندی دیویی	:	۴۹۸۱/۳۴۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۳۴۱۸۵۹

حقوق مادی و معنوی برای انتشارات و مؤلف محفوظ است و هرگونه کپی برداری پیگرد قانونی دارد

عنوان کتاب

داوری در معاهدات بین‌المللی

« با نگرشی اجمالی بر معاهدات نفت و گاز ایران »

تألیف احمد موسی زاده گیلانده

بناشر تفکر آینده ساز

مدیر تولید موسسه مشاوران زند

شمارگان ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ اول، ۱۴۰۰

قیمت ۹۲ هزار تومان

ISBN: 978-622-7710-54-0

پیشگفتار.....	۸
مقدمه.....	۹

فصل اول تاریخچه تحول شیوه های مسالمت آمیز حل اختلافات بین المللی

بخش اول: مفهوم، دسته بندی و طرفین اختلافات بین المللی.....	۱۲
تعریف اختلاف یا مناقشه.....	۱۲
دسته بندی اختلافات یا مناقشات.....	۱۲
اختلافات حقوقی.....	۱۲
اختلافات غیر حقوقی یا سیاسی:.....	۱۳
طرفین اختلافات بین المللی.....	۱۴
بخش دوم: خصوصیات طرق حل اختلافات بین المللی.....	۱۴
خصوصیت اختیاری بودن روش های حل و فصل اختلافات بین المللی.....	۱۴
خصوصیت بی حد و حصر نبودن اصل اختیاری بودن شیوه های حل اختلافات بین المللی.....	۱۵
بخش سوم: تاریخچه تحول شیوه های مسالمت آمیز حل اختلافات بین المللی در سطح جهانی.....	۱۶
کنفرانس ۱۸۹۹ و ۱۹۰۷ صلح لاهه.....	۱۶
میثاق جامعه بین الملل.....	۱۷
سایر توافقات مهم تا منشور ملل متحد.....	۱۷
منشور ملل متحد.....	۱۹
بخش چهارم: تاریخچه تحول شیوه های مسالمت آمیز حل اختلافات در سطوح منطقه ای.....	۱۹
شیوه های مسالمت آمیز حل اختلافات در سطح قاره آمریکا.....	۱۹
شیوه های مسالمت آمیز حل اختلافات در میان کشورهای آفریقایی.....	۲۰
شیوه های مسالمت آمیز حل اختلافات در سطح قاره اروپا.....	۲۱
کنوانسیون اروپایی حل مسالمت آمیز اختلافات مورخ آوریل ۱۹۵۷.....	۲۱
کنفرانس امنیت و همکاری اروپا.....	۲۱
اتحادیه عرب.....	۲۲

فصل دوم ماهیت قراردادهای نفتی و شیوه های حل و فصل اختلافات ناشی از آن

بخش اول بررسی وضعیت انرژی در ایران و مهمترین قراردادهای نفتی در ایران.....	۲۴
نگاهی گذرا به موقعیت ایران در دنیای انرژی.....	۲۴
اکتشاف و توسعه میداین نفتی ایران از طریق قراردادهای بیع متقابل.....	۲۴
بهره برداری از میداین مشترک نفت و گاز در حقوق بین الملل.....	۲۶
بخش دوم قراردادهای نفتی و انواع.....	۲۷
قراردادهای امتیاز.....	۲۷
قراردادهای مشارکت.....	۲۸

۲۸	قراردادهای مشارکت در تولید
۲۹	قراردادهای مشارکت در سرمایه گذاری
۲۹	قراردادهای خدمات
۳۱	بخش سوم تحولات حقوق قراردادهای بین المللی نفت و گاز
۳۱	روند تکامل حقوق قراردادهای مربوط به صنعت نفت و گاز
۳۲	معیارهای اصول حقوقی حاکم بر قراردادهای نفتی
۳۳	سلب مالکیت وانواع آن
۳۴	پرداخت غرامت

فصل سوم روش های حقوقی حل و فصل اختلافات

۳۸	بخش اول: روش های حقوقی حل و فصل اختلافات
۳۸	طرق حقوقی حل اختلافات بین المللی
۳۸	مفهوم داوری
۴۰	سابقه تاریخی
۴۳	انواع و اقسام داوری
۴۳	داوری محلی و یا داخلی
۴۳	داوری بین المللی
۴۴	داوری طبق حقوق بین الملل خصوصی
۴۴	داوری مشمول معاهدات بین المللی
۴۵	داوری بین المللی جدید
۴۵	مزایای داوری
۴۹	بخش دوم قانون حاکم بر آیین داوری از نظر بین المللی و تطبیقی
۴۹	تعیین قانون حاکم
۴۹	تشریح دیدگاه سنتی
۴۹	دلایل دیدگاه سنتی
۵۰	دیدگاه نوین غیر محلی کردن داوری از نظر شکلی
۵۱	اسناد و مقررات بین المللی
۵۲	طرح ایکسید
۵۴	قواعد اتاق بازرگانی بین المللی (ICC)
۵۵	قواعد آنسیترال
۵۷	قوانین ملی داوری
۵۷	کنواسیون نیویورک (۱۹۵۸)

پیشگفتار

تاریخ داوری بین المللی، از نیمه دوم قرن بیستم با حقوق قراردادهای نفت و گاز و تحولات آن ممزوج و درهم تنیده شده است به طوری که رویه های داوری این دوران، انعکاس وسیعی است از تحولات ژئوپولیتیک و تغییر در معادلات سیاسی، اقتصادی روابط بین الملل، که لزوم تغییر و تجدیدنظر در ساختارها و ماهیت قراردادهای بین المللی نفت و گاز را از دید بازیگران عمده این عرصه، یعنی شرکت های نفتی و دولت های نفت خیز آشکار می کرد.

بسیاری از معاهدات نفت و گاز روال عادی خود را طی می کنند اما در بعضی از قراردادهای نفت و گاز طرفین قرارداد دچار اختلاف می گردند و یکی از مکانیزم های حل و فصل اختلافات در حوزه نفت و گاز داوری است. در این راستا جهت گیریهای اخیر قانونگذاران برخی کشورهای تولید و صادرکننده نفت و گاز و نیز رویه عملی فعالان خصوصی این عرصه بدین سمت بوده است که با ترجیح تعیین چارچوب های شرط داوری در معاهدات بین المللی خود به حل این اختلافات بپردازند. پس از سیر و گذار از مراحل متعدد در گنجانیدن شرط داوری در معاهدات مذکور و تجربه اندوزی ناشی از تحولات ایجاد شده در زمینه ی قراردادهای بین المللی نفت و گاز و حتی خدمات انرژی، هنوز هم ضرورت حل و فصل اختلافات قراردادی با استفاده از روشهای داوری مورد نظر طرفین کلیه قراردادهای بین المللی در این زمینه می باشد.

در راستای اثبات این موضوع می توان به تصویب معاهده منشور انرژی که توسط تعداد قابل توجهی از کشورهای عضو سازمان جهانی تجارت که یکی از بزرگترین و جدیدترین سازمانهای جهانی در زمینه تجارت می باشد اشاره نمود و با توجه به اهمیت دادن به روش داوری در حل و فصل اختلافات در مفاد این منشور می توان دریافت که روش داوری و طرق مختلف آن یکی از بهترین روشهای حل اختلافی است که در نظریات و عقاید دولت مردان و بازیگران موثر عرصه تجارت بین المللی خصوصاً تجارت نفت و گاز و خدمات انرژی همچنان از الویت ویژه و خاصی برخوردار می باشد.